

lett a rögtönzésből? Társalgási vigjáték. Ez csak akkor nem lenne baj, ha az írásmű időközben a változtatásoktól megemelkedett volna.

A túlburjándzott váz tömegét azonban alvégi tréfák alkotják. Most te ide állsz, most őt ülepen billented stb. A közönségesség megmentve, de oda a spontaneitás. Az alvégi tréfák mélyebb okai között egyébként azonos arányban fordulnak elő a szexuális és az emésztési panaszok. Ha már így alakult, szerencsés, mulatságos ötletnek tartom, hogy az alvégiséget két, egymástól elválaszthatatlan figura képviseli. A robusztus, vérbő (sőt gutaütésre hajlamos) Kapitány á la Don Quijote a La Mancha musical-lovagja: Újréti László és hú csatlósa: Józsa Imre. Ők ketten — jól lehet rögtönzésre csak az előadás után, a tapsmeghajlások során nyílt mód — „feldobják” a darabot. Különösen tetszet Újréti László „rendkívüli személyisége”. (Példa az igenigen diszkrét Menzel-féle korszerűsítésekre.) Újréti László érces hangon oktatja ügyefogyott szolgáját, de korpulens önbizalmát pillanatok alatt porig alázza egy rúgás vagy akár egy nyelvi félreértés. (Példa az igenigen óvatos Menzel-abszurdra.) Kár, hogy a darabot záró, megismételt La Mancha monológjában kilép szerepéből. A darab elején még igen Kapitányosan adja elő a monológot.

A megejtett lányok és megejtett szolgálójuk (Borbás Gabi, Szerencsi Éva, Martin Márta) kedvesen öklendeznek és cicásan viháncolnak. A két élvhahász apa (Makay Sándor, Soós Lajos) sok unalmas duót produkál. A két bűnös szerelmes fiatalember (Tóth Máté, Tihanyi Péter) az első felvonásban fellillantja egy szaggatottabb ritmusú előadás lehetőségét. Szolgálójuk (Kovács István) hangjának elváltoztatásával operál.

Barlay Gusztáv és Iglódi István rendezése néhol ideges-modern ritmusváltásokkal élénkíti fel a játék vérkeringését. Sajnos éppoly ritkán és óvatosan, ahogyan Menzel aktualizál. És nem változtatva azon, hogy a játék igazi színtere nem a díszletben és jelmezben megidézett Victor Vasarely álmódta középkori Itália (díszlet: Szlávik István, jelmez: Kemenes Fanny), hanem Alpar.

Koppány Márton

DE JÓ SZERETNI!

A commedia dell' arte középkori olasz népszínjáték. Rögtönzésekre épült, írott vázlata a canovaccio. Nyilvánvaló, hogy nem áll fenn a következő összefüggés: minél több az instrukció és kevesebb a rögtönzési alkalom, annál jobb a commedia dell' arte.

Jiří Menzel, a Szigorúan ellenőrzött vonatok rendezője kiválasztott egy canovacciót, és dialógusokra hangszerelte Prágában.

A vázlat a József Attila Színház Kamaraszínpadán (FMH) nyerte el kanonizált formáját: megírt dialógusok, sok-sok instrukció. Mi

DE JÓ SZERETNI! (József Attila Színház Kamaraszínpada). Kovács István, Makay Sándor és Tóth Máté hármasa (Fotó: Keleti Éva)

